

Als men de schilderachtige taal van den heer Vander Bruggen hoort dan zou men waarlijk zeggen dat er op het land schatten te winnen zijn, want als er op eene halve hectaar zooveel winst kan gedaan worden, dan moeten de groote boeren die 15 à 20 hectaren land bezaaien op weinige jaren miljonnairs worden.

Nog eens, Mijnheer Vander Bruggen, indien het waar is dat de bevolking uit uwe streek zoo welvarend is, — wat wij betwijfelen — dan mag zij wel tot voorbeeld strekken aan geheel het land, want welstand is tegenwoordig een ongehoord iets. Hij zegde ook dat boeren en werklieden aan dezelfde tafel het maal gebruiken, dat zij het zelfde voedsel nemen enz., dat kunnen wij wel gelooven, dat is ook het geval in het arrondissement Dendermonde, maar het wil niet zeggen dat zij daarom aan eene kermistafel zitten en wij noodigen den heer Vander Bruggen uit om met ons eens een onderzoek in te stellen naar den lekkeren kost, alsook naar de prachtige huisvesting en slaapsteden, zoowel van boeren als van dagloners uit onze streek, hij zal dan zien met welken hondenkost zij hunnen honger moeten stillen en in welke armzalige nesten zij hunne afgematte leden moeten uitrusten, want wij houden staande dat verreweg de meeste boeren uit het arrondissement Dendermonde hunne varkens, kalveren, runders, kiekens enz. moeten verkoopen om hunne pachten te kunnen betalen en zelf bijna nooit vleesch eten, tenzij op de kermis en dan nog heel weinig!

Waren de boerenknechten en kleine landbouwers uit onze streek zoo gelukkig van met naarstigheid en goeden wil zich te kunnen omhoog werken tot paardenboer, er zouden er met honderden van de zulken zijn, want weest er van verzekerd, dat men bij ons van het werk en de zorgen niet benauid is, en nu is, en nu is er geen enkele die het zoo ver gebracht heeft en wij dagen iedereen uit om er ons zoo één aan te wijzen, die met loutere arbeid van boerenknecht paardenboer geworden is.

Neen! Neen! er staat den boerenwerkmán anders niet te wachten dan ellende en slavernij gelijk hij altijd gehad heeft, welke boerenwerkmán zou tot welstand kunnen geraken en de boer zelf die zijn meester is, is in de meeste gevallen zelf een arme dompelaar en men moet niet veel van den toestand op den buiten kennen om zulks niet te weten, want het is bedendaags gemakkelijker om van paardenboer tot geitenboer te vervallen, dan zich van geitenboer tot paardenboer te verheffen.

Neen, Mijnheer Vander Bruggen, wij gelooven u niet, maar wij denken dat de boerenstand in West-Vlaanderen zoowel in ellende verkeert als elders en dat zal zoo blijven zoolang er geene doortastende hervormingen zullen ingevoerd worden.

Indien de landbouwers en boerenknechten zoo dwaas niet waren van gedurig op ons te schimpen en ons tegen te werken en alzoo de rijke grondbezitters te helpen in hun uitbuitingswerk, maar ons integendeel helpen om de groote eigenaars

te onteigenen en alzoo den grond te geven aan hem die hem bewerkt, wat niet meer dan billijk is, dan zou met eens de ellende der boeren gelenigd zijn.

Links en Rechts

De bewaring der eieren. — De heer Jacques Lambrecht schrijft het volgende in *Burgerswelzijn*:

De eierdop is doorboord met talloze kleine gaatjes, die men enkel bij middel van het vergrootglas kan bemerken. Hunne werking wordt gemakkelijk begrepen, omdat het door hun is dat dagelijks de eiwitstof vervliegt en plaats maakt voor de lucht. Als het ei volkomen vol is, gaat gestadig doorheen de poriën eene vloeibare stof, die de voornaamste werkende oorzaak is van het bederf. Deze ontbinding openbaart zich spoediger in warme dan in koude tijden.

Een volstrekt versch ei is spreekwoordelijk vol; maar in een oud ei is er eene ledige, in verhouding staande tot den verloop tijd sedert het leggen, en veroorzaakt door de uitdamping van de eiwitstof. Legt men de tong op een versch ei, men ondervindt de indruk der koude; is het een oud, de indruk der warmte; dit uit reden dat de eiwitstof van het versch ei, de schaal aanrakende, zich tusschen den dop en zijnen inhoud plaats. De aanraking der lucht beletende, zoo dat de vloeistof niet kan binnendringen, die het ei ontbindt of doet gisten, kan men het ei langer bewaren dan op welke andere manier.

Eene pachtster heeft bij middel van een vernissen, eieren doen broeien die gedurende twee jaren bewaard waren, en kiekens ervan verkregen.

Het vernis wordt bereid op de volgende wijze.

Gomlak doen smelten in alcohol genoeg om een licht beslag te bekomen; elk ei ermede bestrijken, als de eieren goed droog geworden zijn, ze leggen in hout zaagsel, zorgende dat den dikken top in de lucht geplaatst zij, en zóó dat de eieren niet kunnen rollen. Wanneer men ze wil gebruiken, moet men zorgvuldig het vernis afwassen met een weinig alcohol; men zal ze in denzelfden staat vinden dan vóór zij vernist werden, 't is te zeggen goed om geëten of uitgebroid te worden.

De kalfziekte of kipziekte. — Een ambtelijke veearts van het groot-hertogdom Baden, de heer Hink, is door ondervinding tot de overtuiging gekomen dat men de kalfziekte, die zoo gevaarlijke krankheid, merklijk kan beletten of voorkomen, met de koeien aan eenen strengen eetregel te onderwerpen.

Hij geeft hiertoe het volgende voorschrift: Koeien die goed in staat, en voor goede melkgeefsters gekend zijn, zullen acht dagen voor het kalven maar een vierde tot hoogstens een half rantsoen van hun gewoon voeder krijgen.

Op den dag van het kalven zullen zij geen rauw voeder (stroo, hooi, enz.), maar alleenlijk licht verteerbaren drank of soep ontvangen.

En ten minste vier dagen lang na de geboorte zullen zij wederom maar een vierde tot hoogstens een half rantsoen rauw voeder krijgen.

Bij groote melkgevigheid moeten zulke koeien reeds voor het kalven gemolken worden. De eerste twee of drie dagen na het kalven melkt men ze alle twee uren of zoo dikwijls mogelijk.

Daarenboven is het geraadzaam op den dag van het kalven of reeds wat eerder eene purgatie toe te dienen, b. v., 1/2 tot 1 kilo Engelsch zout gemengd met eiwit en olie.

Vermits het voordeliger en gemakkelijker is eene, namelijk de kalfziekte, te voorkomen dan te genezen, raden wij aan deze behoedmiddelen te gebruiken, bijzonderlijk in stallen waar de ziekte reeds slachtoffers gemaakt heeft.

Bericht aan de landverhuizers. — Talrijke agenten, van Belgische zoowel als van vreemde nationaliteit, zijn er tegenwoordig op uit om landverhuizers aan te werven. Opnieuw stellen wij deze laatste op hunne hoede tegen de soms bedriegelijke beloften waarmede men hen zoekt te verleiden. Dat niemand eenig besluit neme vooraleer bij het *Genootschap ter bescherming der Landverhuizers* (Sint-

Raphaëls Genootschap) om raad en bijstand geweest te zijn. Men wende zich te dien einde tot den plaatselijken afgevaardigde of tot den heer graaf Waldbott te Sint-Andries-bij-Brugge, zonder te luisteren naar den schoonen praat der agenten, die niets beters wenschen dan de landverhuizers van alle goede inlichtingen beroofd te zien! (Medegedeeld.)

De nuttige vogels. — De internationale commissie, die belast is met het ontwerpen van internationale wetsbepalingen ter bescherming van kleine voor den landbouw nuttige vogels, zal den 25 Juni aanstaande te Parijs vergaderen. Het tot stand komen van die commissie kunnen de vogelvrienden als een gewichtigen stap in de goede richting beschouwen.

Kunst om namen te tooveren op appels en peren. — Voor dit doel pakt men, wanneer het zichtbaar wordt waar de appel of peer zal gaan kleuren, een smal strookje papier, waaruit men de gewenschte letters heeft gesneden, op die zijde.

Bij het verder groeien, blijven dan de door het papier bedekte plekken bleek en het overige wordt door den invloed der zon rood. Alleen moet men daarbij zorgen de uitgekozen vrucht eenigszins voor den regen te beschermen.

Moet men nog eten voor het slapen gaan? — Het bekende gezegde, dat eten voor het slapen slecht verteert en slechten slaap veroorzaakt, is nu gelukkig tot eene verklaring gekomen. Het is niet goed te gaan slapen met eene maag overladen met zwaar verteerbaar voedsel; men slaapt dan rusteloos en vaak in het geheel niet, maar eenig licht verteerbaar voedsel is het beste middel, om eenen rustigen en verkwikkenden slaap te genieten. Het verteer der spijsen gaat altijd in den slaap even regelmatig voort als bij zwaar werken, en daarom is eenig licht verteerbaar voedsel in de maag, gedurende den slaap, zeer goed. Eenige physiologen hebben verklaard dat inderdaad een groot deel der slapeloosheid te wijten is aan den onwillekeurigen eisch van de maag naar voedsel bij personen, die eene ingewortelde vrees hadden voor avondeten, als oorzaak van slapeloosheid, of bij zenuwachtige vrouwen die zich zelve eene soort van vasten oplegden. Men denke er aan, dat de spijs licht verteerbaar is.

De « wolf ». — Alle landbouwers kennen de ziekte welke onder dezen naam wordt aangeduid en waaraan de koeien soms lijden.

De koeien die den « wolf » hebben zijn, eenigen tijd voor zij vernieuwen, zoo slap dat zij niet meer recht kunnen.

De landbouwers die ondervinden dat een hunner beesten den « wolf » heeft zijn zeer verschrikt; gelukkiglijk het is geene besmettelijke ziekte.

De kwaal komt eenvoudig voort van gemis aan krachten of armoede in 't bloed, ofwel dat er in het voeder geene genoegzame bestanddeelen zijn om het beendergestel van het kalf te vormen.

In dat geval, ontleent de koe die bestanddeelen aan haar eigen beendergestel, dat diensvolgens al slapper en slapper wordt, tot dat het zooverre komt dat ze niet meer kan staan.

Om de ziekte te voorkomen heeft men slechts zijne beesten goed op te passen, goed te voeden.

Bij « harde » boeren krijgen er weinig koeien den « wolf ».

Krijgt er een beest den wolf dan moet men ze goed oppassen en wat beter voeden.

Dat wordt gewoonlijk gedaan, want niemand verliest gaarne eene koe. Alzoo gebeurt het dat de beesten reeds van zelf opstaan, nog eer ze vernieuwen.

Vele menschen meenen dat de koeien, die den « wolf » hebben, ervan moeten gesneden worden en ze halen uit den staart van het dier eene pees, welke zij meenen de oorzaak der ziekte te zijn.

Dat is volkomen mis en men doet de beest nutteloos leed met ze van den wolf te snijden.

Geef ze goed den kost en meng een koffielepelken gemalen zuiver krijt en een snuifken fosfaatmeel in haar eten.

Zij zal spoedig genezen zijn; immers het ontbreekt haar vooral aan kalk, om hare beenderen in stand te houden.

BROOD OF GENEVER?

Sinds een paar weken is in onze Kamer het ontwerp van boter- en broodbelasting ter bespreking, en de katholieke uithongeraars doen uiterst hun best, met een ijver eene betere zaak waardig, om die belasting er door te krijgen.

Men wil kost wat kost dat het brood van den werkmán nog met eenige centen per kilogram opslaet. Wij kunnen dus gerust zeggen als die wet gestemd wordt: het is eene uithongeraarswet, want elke centiem dat het brood duurder kost, is een boterham uit onzen mond en dien onzer kinderen teruggehouden.

Doch dit alles is nog niet genoeg. Bij al de schanddaden die men tegenover het volk komt te plegen, voegt men nog de beleediging. Men spuwt het volk in 'taangezicht, gelijk dit in de bespreking der uithongeraarswet, de heer *De Smet-De Nayer* heeft gedaan.

Ziehier wat dat heerschap antwoordde op de redevoering van gezet Louis Bertrand, waar deze het verhoogen van den prijs van het brood besprak:

« Indien de werkmán minder genever dronk, zou hij meer geld hebben om brood te koopen. »

En de rechterzijde juichte deze woorden toe!

Wij die voortdurend in gelegenheid zijn de werkersbevolking te bezoeken, weten hoe vaak er bij vele werkmenschen hongert wordt geleden; wij weten, hoe de moeder snaakt naar het einde der week, om met het loon van vader brood te gaan koopen, daar sinds lang haar laatste cent is uitgegeven. En een minister die miljoenen bezit — wij weten niet hoe hij er is aangeraakt — komt aan die menschen toeroepen: « Drinkt min genever, gij zult geld hebben om brood te koopen! »

Gij hebt het dus goed gehoord, arme zwoegeer, die 10, 12 tot 15 franken in de week ontvangt, om een groot gezin te voeden, dat gij wat min genever moet drinken, dan zult gij geen honger meer lijden!

Het is een minister die het zegde!

Als uwe kinderen soms zonder eten moeten naar bed gaan, is het uwe schuld: gij drinkt te veel genever!

Als gij des middags drooge patatten moet eten, is dit uwe schuld: gij drinkt te veel genever!

Als gij in den winter bibberend van koude langs de straten loopt, of als uwe kleinen zonder kleederen loopen, is dit uwe schuld: gij drinkt te veel genever!

Maar kan men u dan, o volk! heegenaamd niet meer beleedigen?

Zijt gij zoo laag gezonken dat gij de striemen niet meer gevoelt die men u toedient?

De heer De Smet-De Nayer drinkt wellicht geen genever, maar hadden wij de gelegenheid eens de rekening van zijn wijnhandelaar na te zien, wij zijn overtuigd dat ze jaarlijks met zulke som beladen is; als deze die een arbeider ontvangt om mede te leven!

Die man drinkt geen genever en daardoor kan hij meer brood koopen dan gij, werkmán, die er wel drinkt!

En de heeren der rechterzijde juichten toe!

Daaruit kunnen wij zien met wat verachting die geheele bende wettenmakers voor den arbeider bezielde zijn!

Zij stemmen nu en dan een wetje — in schijn ten gunste des volks — en voor elk wetje dat zij stemmen doen zij dit volk, dat nog zoo dom is hen naar het parlement te zenden, honderden beleedigingen. En dit volk gevoelt het niet!

Arbeidend volk! Een minister heeft u de ergste beleediging naar het hoofd geworpen die hij kon: hij maakte u uit voor dronkaard; hij schreef uwe ellende toe aan uw zuicht naar genever. En toen hij deze beleediging u toevoegde, was er buiten de socialistischen niemand die u verdedigde, zelfs de zoogezegde christene demokraten niet, die zeggen dat zij ook de arbeiders vertegenwoordigen!

Welnu, uit dit feit kunt gij leeren, wie er waarlijk in uw belang optreedt: de socialistischen of hunne tegenstrevers.

Schaart u dus, arbeiders, onder de roode vaan, de vaan der socialistischen, die u ten strijd en ook ten zegepraal zal voeren!

Weg met de uithongeraars! Weg met de volksbeleedigers! Leve het socialisme!

Gent, druk-uitg. Em. Claeys, Van Eyckstr. 6

REDACTIE ADMINISTRATIE GENT GARENPLAATS

Ongeteekende brieven worden niet opgenomen.

Berichten over werkstakingen en grieven moeten door de Vakvereniging gestempeld zijn.

leest g

Ministerie

Men weet dat de regering met groote liefde voor de die plotselings opgekomen ons meer dan eens zeer en wij hebben daarom meening vrij en op niks ons dan dikwijls het verdat we onverzoonlijk zijn en daden van ielereen.

Niet zelden moesten « Al wat voor 'en we niet van de socialistischen oogen. »

En inderdaad, wij hebben geheel wantrouwig te dat achter elke tegemoet genaaemde weldaad een steeds zijn we geneigd Mirabeau toe te passen « De geschenken van gevaarlijk. »

En is dit wantrouwen iedereen weet toch onze regereiders, en e klassen; slechts opgekochte beweging groot e Zoolang er geen arbe zoolang die partij kle hoorde men van geen ken.

Nochtans waren v onderdrukkingen en a heden. Waarom had vrienden?

Ziedaar de vraag die leggen en waarop v kor den vinden, als : is in liefde tot den ar de machtige beweging en dreigt een einde te wende voorrechten de den schijn van toegevi plannen en vereenig a'dus te verdeelen, en loos te maken. Hunne gevend, dus huichela

En wie zou het gel nog veel verder, dan

Met plezier hadden arbeids-ministerie v men tijd door ons en verre was van ons de met een nevendoe g zoo.

Het arbeids-minist om de arbeidsvraag de noodige maatscha de hand te werken, ondanks ons wantrou neen!

Ziehier wat de dri briefwisselaar van woonlijk geed is in reele inzichten en da ben g'geven tot de ministerie :

« Ministerie van dit minist rie werd do Vooreerst wenschte zeer sterk in staats er kunde, om de zaken o ten te verdedigen.

Vervolgens, wat ook stichting, is de onee MM. Morisseaux en B neraal van het depart van het « arbeidsbure

M. Beco had de stiel ment bestreden en M te blijven afhangen v De stichting van het alle geval besloten, op reeds van a gezien w

Vrijdag toen M. Amerika om er de in bestudeeren, was er

« Is M. De Bruyn die bestuur heeft aangest een 10tal ambtenaars.

Hieruit blijkt dus ting het ministerie